

Erfaringer etter Norges møter med oljeprisfall

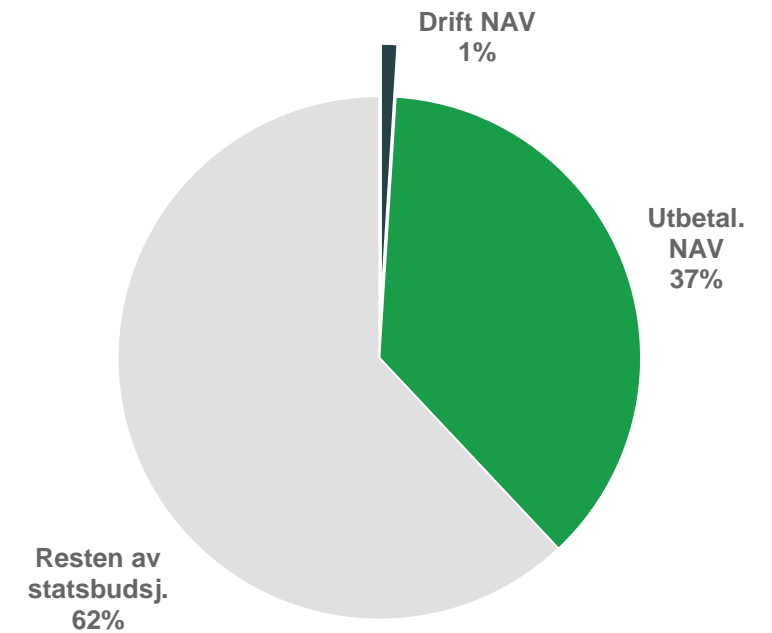
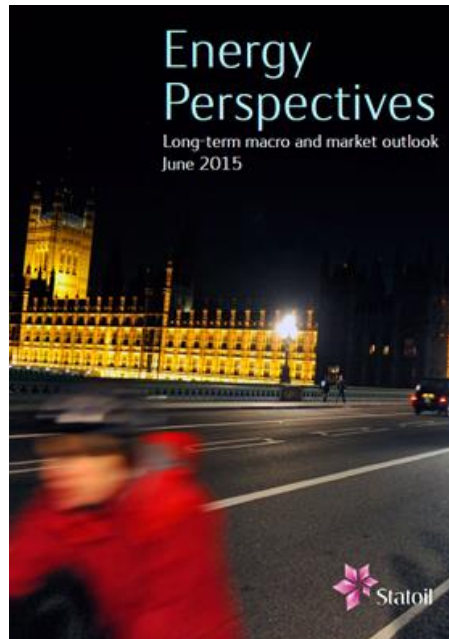
SCHWEIGAARDSFORELESNINGEN, 29. AUGUST 2018

GEIR AXELSEN, ADMINISTRERENDE DIREKTØR, STATISTISK SENTRALBYRÅ

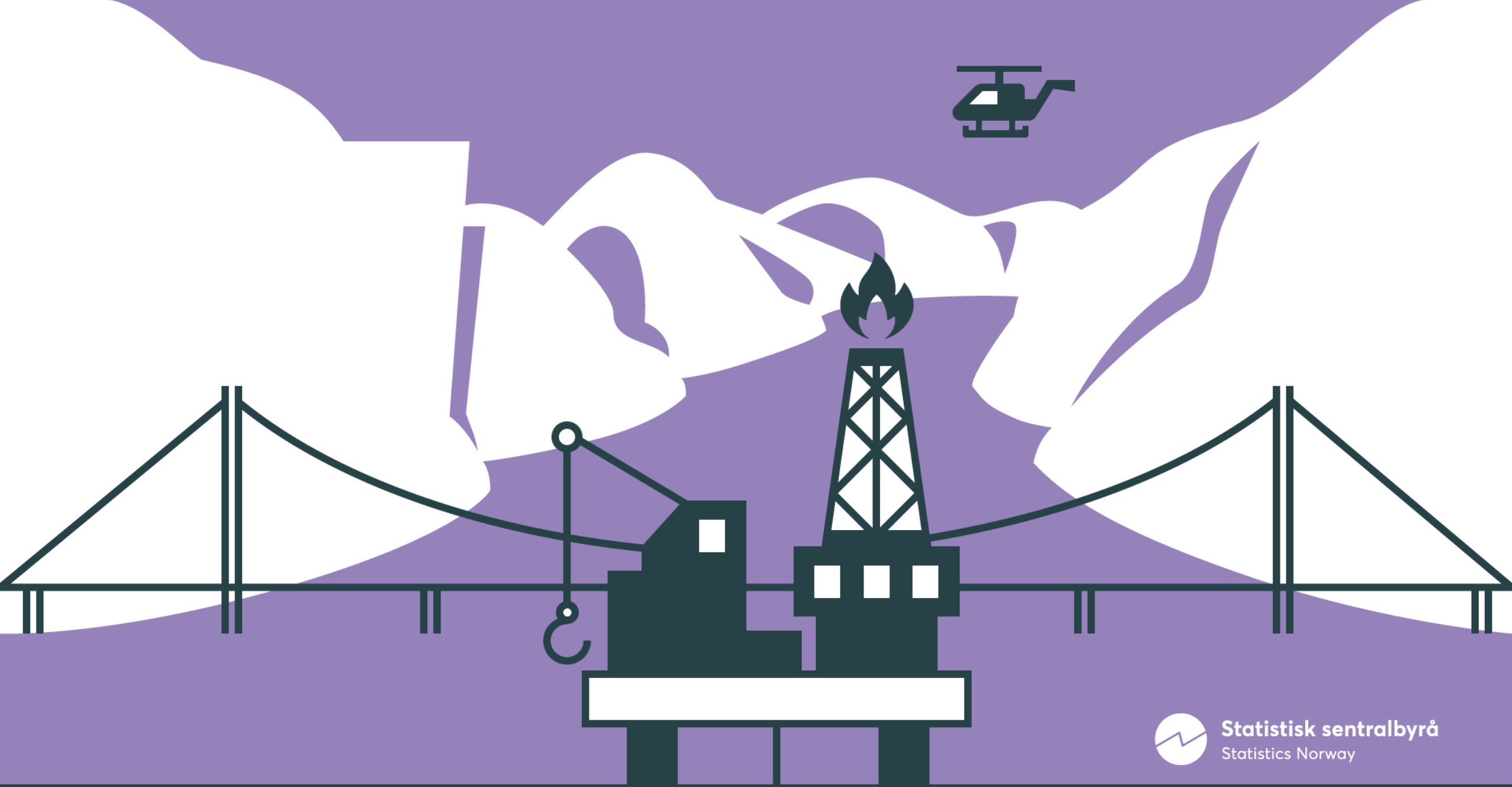
Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

Mange muligheter for samfunnsøkonomer

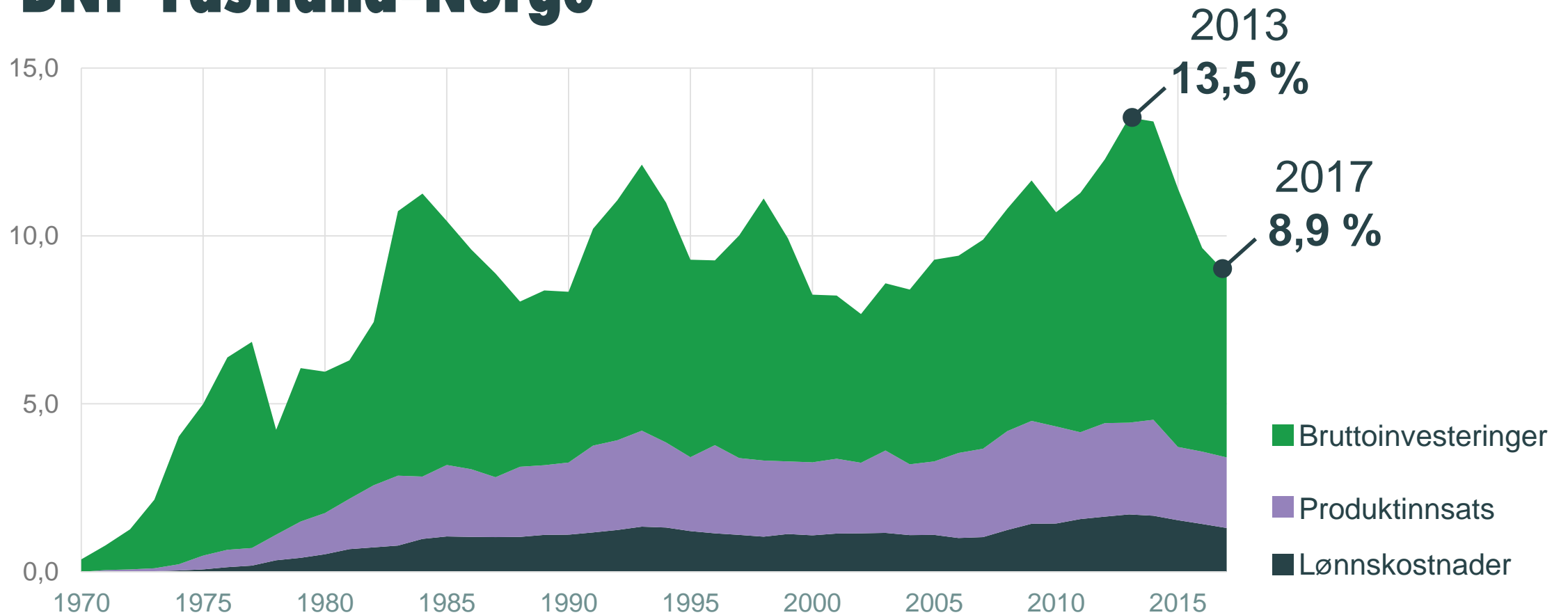

Fakta og statistikk viktig
for demokratiet

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

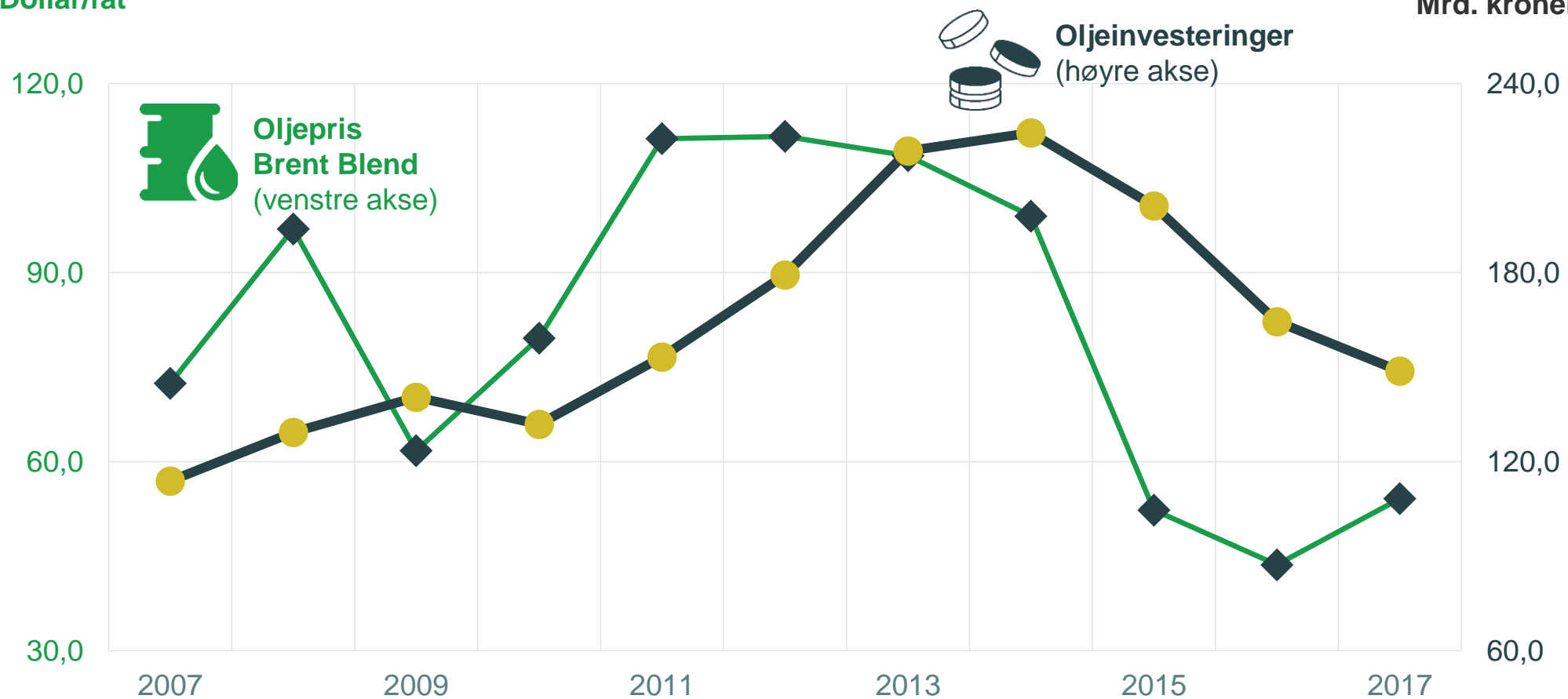
Ressursbruk i petroleumsnæringen i prosent av BNP Fastland-Norge

Samvariasjon mellom oljepris og oljeinvesteringer

Dollar/fat

Mrd. kroner

Samvariasjon mellom oljepris og oljeinvesteringer

Dollar/fat

120,0

90,0

60,0

30,0

2007

2009

2011

2013

2015

2017

Oljepris
Brent Blend
(venstre akse)

Oljeinvesteringer
(høyre akse)

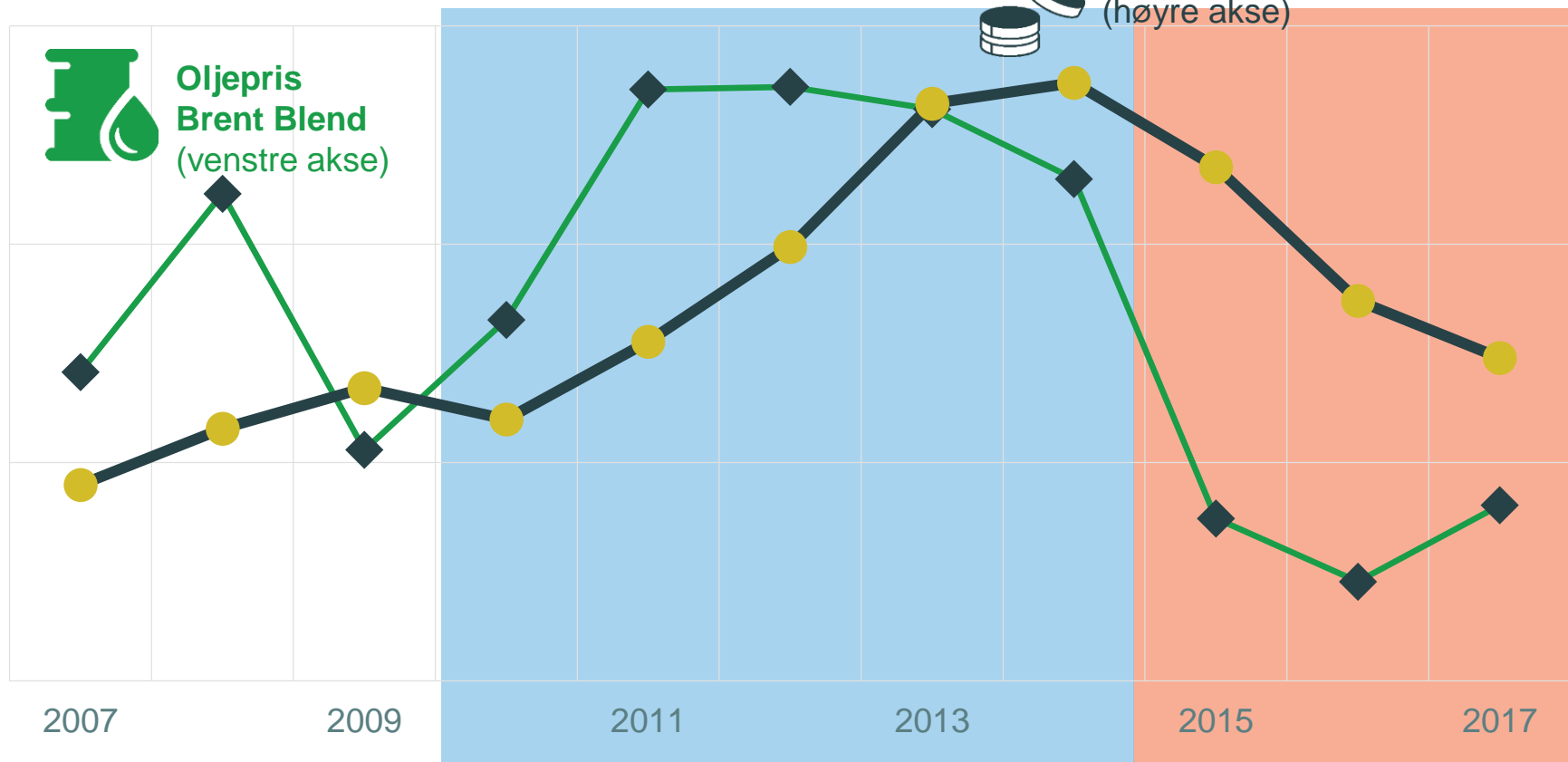
Mrd. kroner

240,0

180,0

120,0

60,0

NOU

Norges offentlige utredninger 2013:13

Lønnsdannelsen og utfordringer for norsk økonomi

NOU

Norges offentlige utredninger 2016:15

Lønnsdannelsen i lys av nye økonomiske utviklingstrekk

LES

I SEKSJON
 Advarsel fra Oslo-veggeyrkontrollen
 Tur og drar på til Svevingsborg
 Trøst til barna
 Advarsel fra Statens arbeidsvesen
 EKSklusiv
 I SEKSJON
 I SEKSJON
 I SEKSJON
 I SEKSJON
 I SEKSJON

Ap. svarte nei

Regjeringen med sin tilbud

Ap. svarte nei på Sovjetunionens tilbud om å bygge en sovjetisk reaktor i Norge. Dette betyr at Norge ikke vil bli medlem i den tidligere sovjetiske atomorganisasjonen, IAEA.

Regjeringen har uttalt at et slikt tilbud ville være et brudd på Norges suverenitet og ville være en forutsetning for et eventuelt norsk medlemskap i NATO.

Det er viktig for Norge å stå fast på sine prinsipper og å ikke gi seg på et tilbud som ville sette Norge i en uheldig posisjon i forhold til våre allierte i NATO.

Regjeringen vil derfor ikke akseptere tilbudet fra Sovjetunionen.

Alvorlig sovjetisk reaktorulykke

En alvorlig ulykke har skjedd i en sovjetisk reaktor i Murmansk i nordvest av Moskva. Reaktoren ble påført et stort skade og det er frykt for at det kan være en stor kjernefysiske ulykke.

Reaktoren er en av de eldste i verden og det er derfor svært farlig. Det er frykt for at det kan være en stor kjernefysiske ulykke.

Regjeringen i Moskva har uttalt at de vil undersøke årsaken til ulykken og at de vil ta alle nødvendige forholdsregler for å forhindre lignende ulykker i fremtiden.

Fakta om krig

I oktober 1985 var det 30 millioner mennesker som levde i krig. Det betyr at det er én av fem mennesker som lever i krig i verden.

Den største krig er mellom India og Pakistan i Bangladesh. Der er det døde over 10 millioner mennesker.

Den neste største krig er mellom Irak og Iran. Der er det døde over 100 000 mennesker.

Den tredje største krig er mellom Sovjetunionen og Afghanistan. Der er det døde over 100 000 mennesker.

Den fjerde største krig er mellom USA og Vietnam. Der er det døde over 100 000 mennesker.

Den femte største krig er mellom USA og Kuba. Der er det døde over 100 000 mennesker.

Tele- X: Konkret programforslag

En konkret programforslag for Tele- X er blitt lagt frem av Regjeringen. Forslaget innebærer at det skal opprettes en spesiell fond for å finansiere utviklingen av telekommunikasjon i Norge.

Fondet skal være finansiert av statsbudsjettet og skal være tilgjengelig for alle kommuner og fylkeskommuner i Norge.

Regjeringen vil derfor oppfordre Stortinget til å vedta dette forslaget.

HØR

Sjansen er stor
 For å bli med på
 En fantastisk reise
 Med verdens beste
 Selskaper
 Og med verdens
 Beste mat og drikke
 Og med verdens
 Beste hotell og
 Reiser
 Og med verdens
 Beste priser
 Og med verdens
 Beste service

"Det kompromissløse kjølet"

En kjølet som holder kaldt i sommer og varmt i vinter. Den er laget av et spesielt materiale som gir deg den beste beskyttelsen mot været.

Tolv Kola-baser

Regjeringen har uttalt at det er viktig for Norge å ha en sterk økonomi og en sterk arbeidsmarked. Dette betyr at det er viktig for Norge å ha en sterk økonomi og en sterk arbeidsmarked.

Regjeringen vil derfor oppfordre Stortinget til å vedta dette forslaget.

Vi trenger videre
 til kunder og forbrukere

115100

MANPOWER!

Nordens største utvalg i kjølestoffer.

STRANDEIENDOM INDRE OSLOFJORD

Kobenhavns beste hotellservice

RING: 02-535760

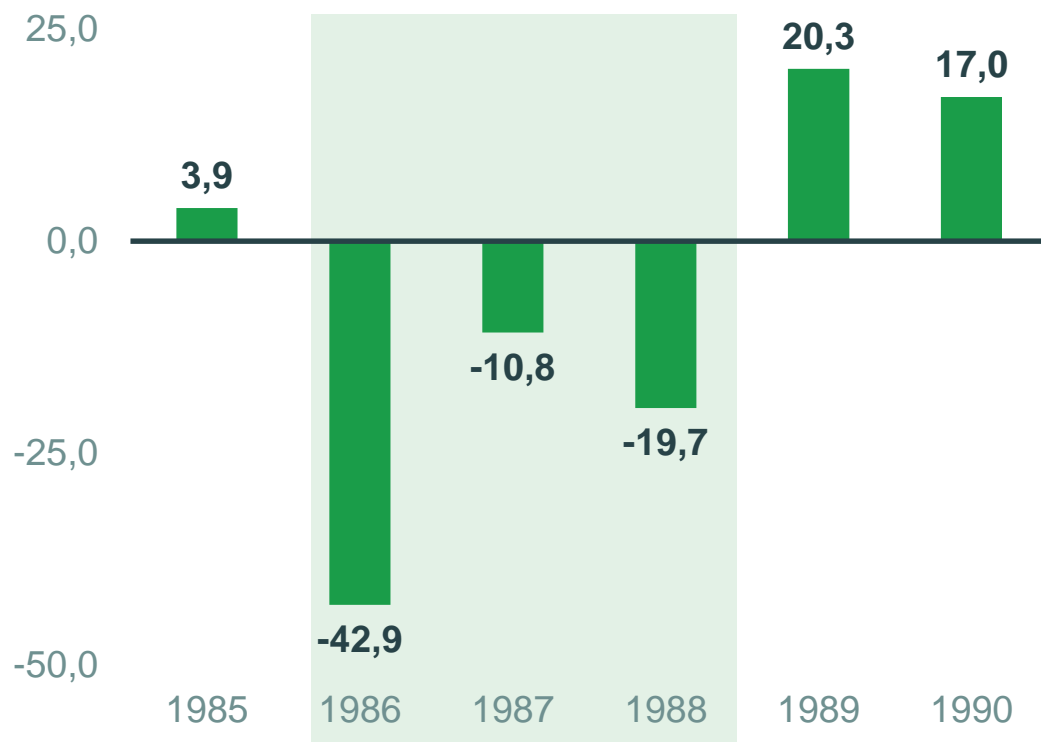
Oljeprisfallet 1986...

...ga lavere overskudd

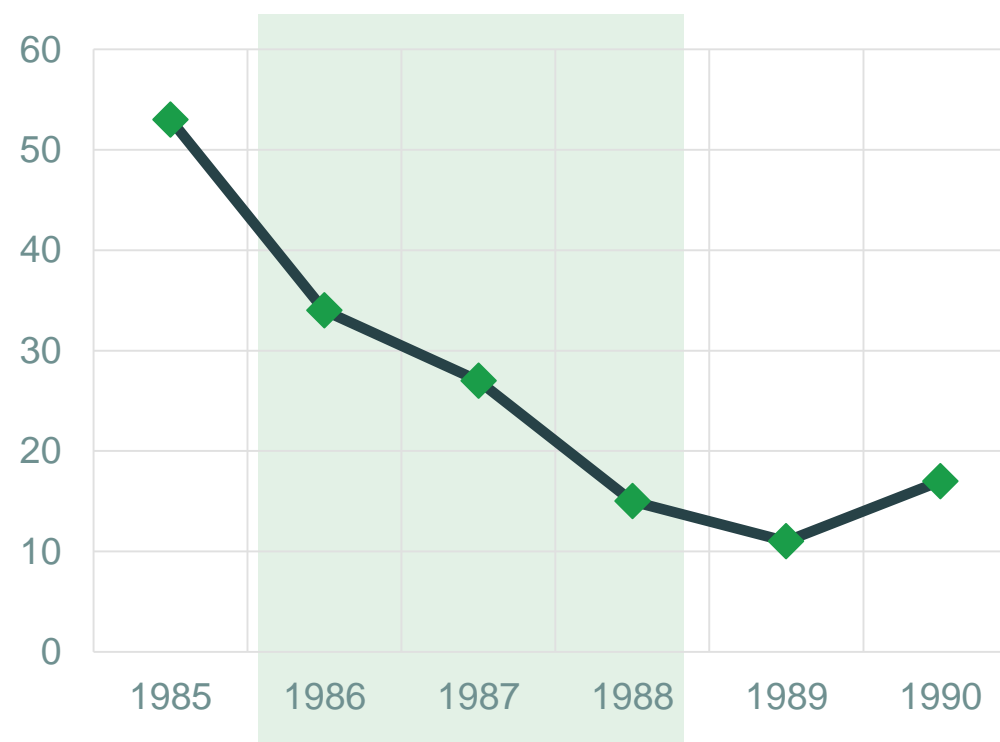
Pris eksport olje og gass 1985-1990

Prosentvis endring

Finansielt overskudd off. forvaltn. 1985-1990

Milliarder kroner

OPEC: Gjenferdet som skremte verden

Et spøkelse fra 1970- og 80-årene dukket opp i november og skremte verdens oljestater.

FOTO: HEINZ-PETER BADER / REUTERS / NTB SCANPIX

Saudi-Arabias oljeminister Ali al-Naimi er den mektigste mannen i OPEC. For jul sa han at det er vanskelig eller umulig å redusere deres andel på rundt 30 prosent av verdensmarkedet for olje.

Roar Østgårdsgjellen

26. des. 2014 10:23

**SAMMENLIGN
FORBRUKSLÅN
FRA 15
ULIKE BANKER**

Eksempelrente:
Nominell rente 12,25%, effektiv
rente 14,01% (årligbetalt)
140 000, medbetalingstid 5 år,
kostnad: 51 290, totalt: 191 290.

SØK NÅ

Lendo
SAMMENLIGN LÅN

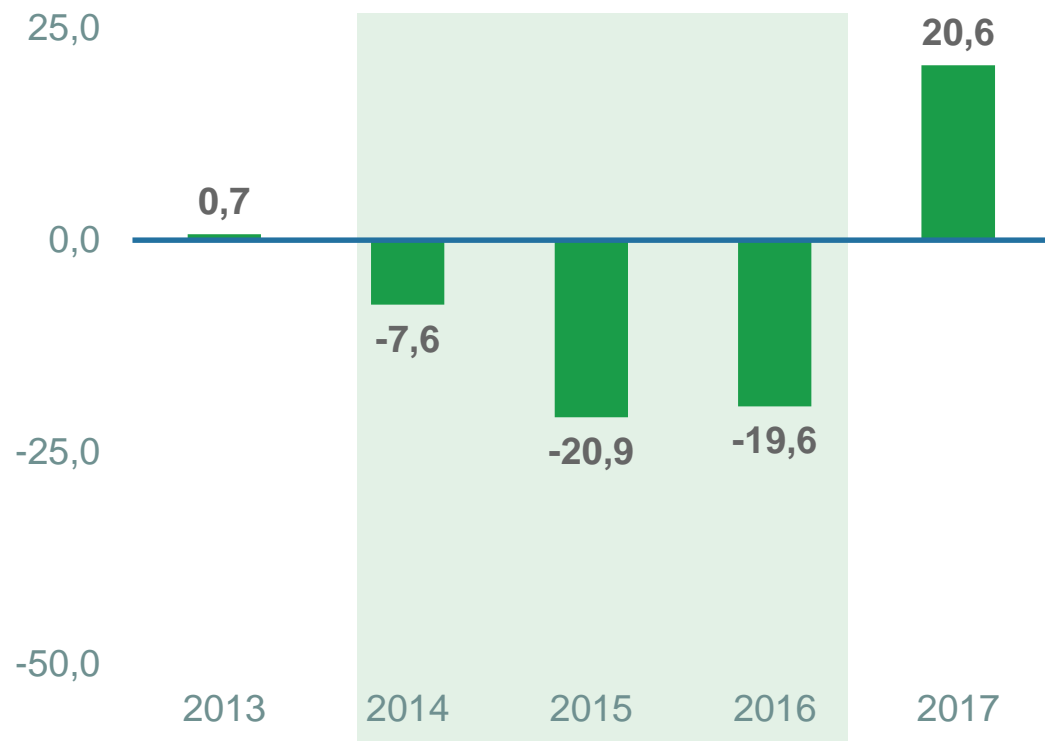
Oljeprisfallet 2014...

...ga lavere overskudd

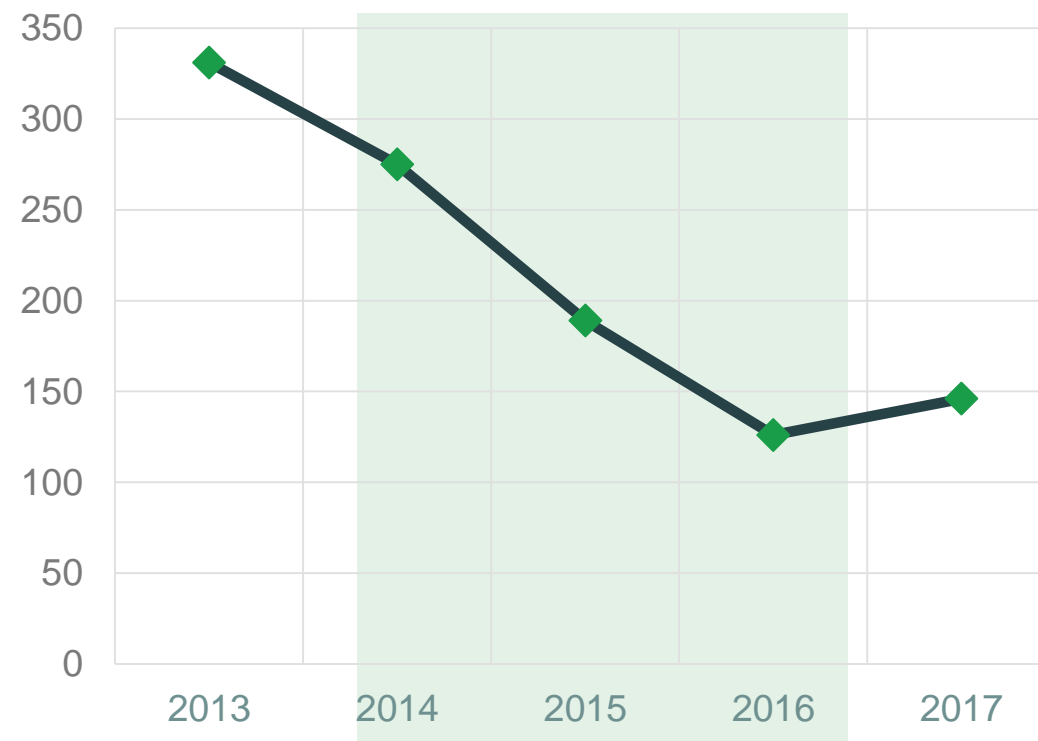
Pris eksport olje og gass 2013-2017

Prosentvis endring

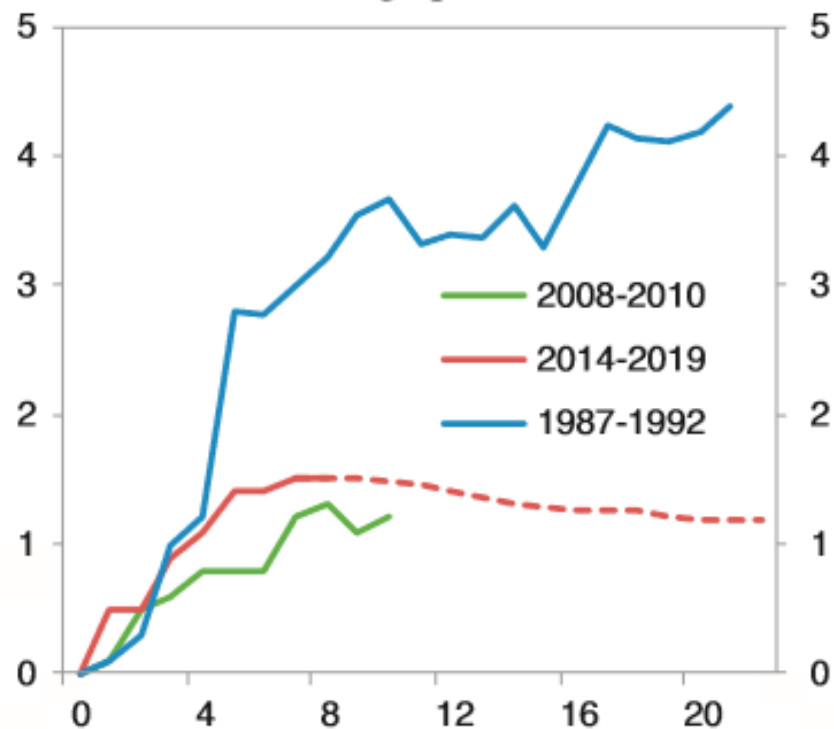
Finansielt overskudd off. forvaltn. 2013-2017

Milliarder kroner

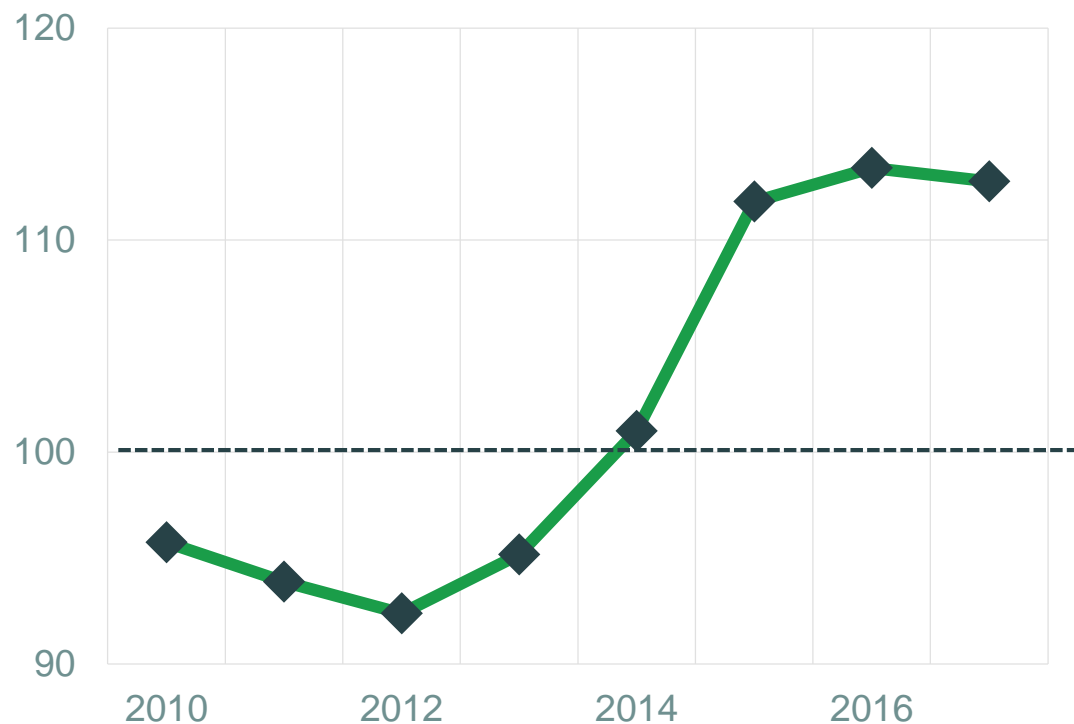
Cappelen-utvalget sammenlignet tilbakeslagene

B. AKU-ledige i prosent av arbeidsstyrken.
Kvartalsvis endring i prosentenheter²

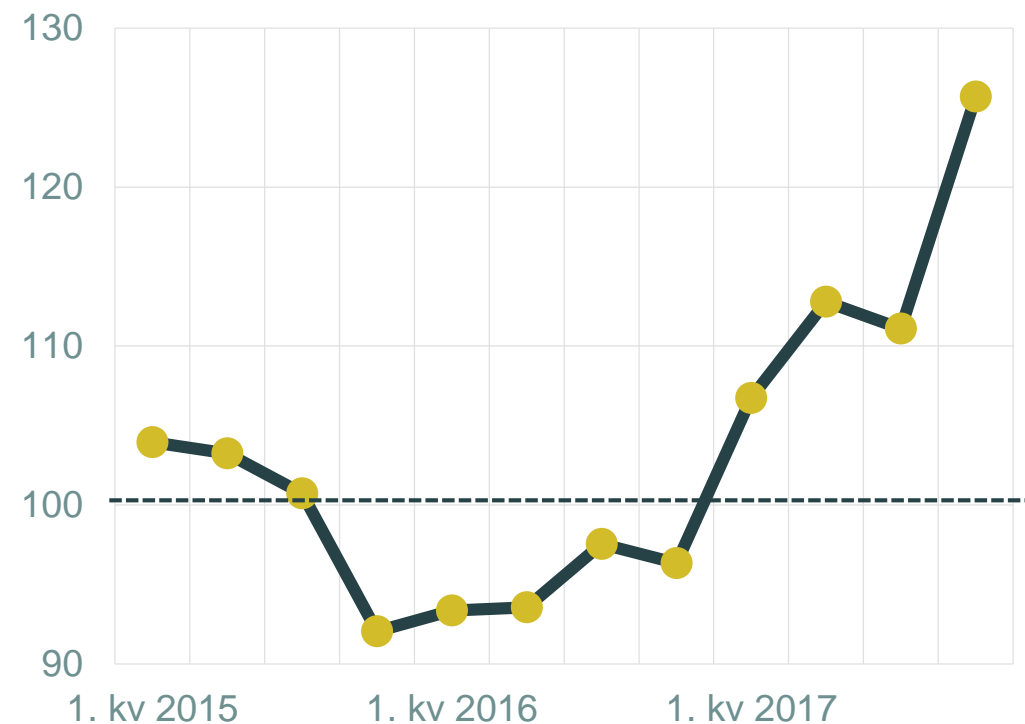
Fall i oljeprisen – gode nyheter for eksportrettet industri?

Konkurranskursindeksen
(1990=100)

Kilde: Norges Bank.

Omsetning i metallindustri
(2015=100)

Kilde: Statistisk sentralbyrå.

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

Viktige endringer i den økonomiske politikken siste 30 år

- Omleggingen av pengepolitikken
- Etableringen av Statens pensjonsfond
- Handlingsregelen
- Skattereformene i 1992, 2005 og 2017
- Mer solide finansinstitusjoner

Hvor sårbare er vi framover?

- Begrenset handlingsrom i offentlige finanser
- Husholdningenes gjeldsoppbygging innebærer risiko
- Rentevåpenet har sine begrensninger
- Hvordan blir vi påvirket av robotisering og digitalisering?

Hva kan vi lære?

- Kunnskapsbaserte reformer virker
- Institusjoner med tillit, kompetanse og integritet
- NOU-tradisjonen bygger kunnskap og felles forståelse som grunnlag for politiske beslutninger

Takk!

ssb.no

